

تحلیل هفته

شماره: 467

(14 - 18 حوت 1403 هـ ش)

نگاهی به سفر ملا عبدالغنی برادر به ازبکستان

این نشریه هفته‌وار، تحلیل رویدادهای مهم سیاسی، اقتصادی، امنیتی و اجتماعی افغانستان و منطقه است که به زبان‌های پشتو، دری، انگلیسی و عربی توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می‌گردد.

آنچه درین شماره می خوانید:

- نگاهي به سفر ملا عبدالغني برادر به ازبکستان 3
- اهميت سياسي 3
- اهداف اقتصادي 4
- نتیجه گیری 7
- پيشنهادات 7
- منابع 8

Center for Strategic and Regional Studies (CSRSF)

نگاهی به سفر ملا عبدالغنی برادر به ازبکستان

مقدمه

ملا عبدالغنی برادر معاون اقتصادی ریاست الوزرائی امارت اسلامی در رأس یک هیئت عالی رتبه شامل هدایت الله بدری سرپرست وزارت معادن و پترولیوم، حمیدالله آخندزاده سرپرست وزارت ترانسپورت و هوانوردی، نورالدین عزیززی سرپرست وزارت صنعت و تجارت، عطاءالله عمری سرپرست وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، نوراحمد آغا رئیس د افغانستان بانک و عبدالمتین سعید معاون عواید و گمرکات وزارت مالیه و همچنین نمایندگانی از ستکور خصوصی به تاریخ چهار حوت سال جاری (۱۴۰۳) سفری دو روزه به کشور ازبکستان داشت. در این سفر هیئت امارت اسلامی با مقامات بلندپایه کشور ازبکستان از جمله صدر اعظم، معاون صدر اعظم و برخی از وزرای کابینه‌ای حکومت ازبکستان دیدار و گفتگو داشتند. این سفر را می‌توان از زوایای گوناگون مورد بررسی قرار داد که در این بحث به مهم‌ترین آنها پرداخته می‌شود.

اهمیت سیاسی

هرچند اهداف اصلی سفر ملا برادر و هیئت همراهش را موضوعات اقتصادی تشکیل می‌داد، اما قبل از پرداختن به اهداف و نتایج اقتصادی این سفر لازم است نکاتی پیرامون اهمیت سیاسی آن برجسته گردد. انجام دیدارهای رسمی یکی از ابزارهای خوبی است که امارت اسلامی برای گسترش روابط و تأمین اهداف از اقدامات خوب امارت اسلامی انجام دیدارهای رسمی سطح بالای مقامات اجرایی آن از کشورها می‌باشد.

به صورت موردی انتخاب ازبکستان برای دیدار مستقیم اهمیت فوق‌العاده سیاسی خود را دارد. ازبکستان در حال حاضر به لحاظ سیاسی قدرتمندترین کشور در آسیای مرکزی می‌باشد. حتی این کشور در زمان اتحاد جماهیر شوروی نقش جمهوری مرکزی در آسیای میانه را ایفا می‌کرد. این کشور را می‌توان به لحاظ موقعیت قلب آسیای مرکزی تعریف کرد که به علاوه افغانستان با چهار کشور دیگر آسیای مرکزی هم‌مرز می‌باشد. ازبکستان با بیشترین جمعیت، داشتن نیروی نظامی قدرتمند و اقتصاد صنعتی از بازیگران تراز اول در سطح منطقه حساب می‌شود. گذشته از اینها ازبکستان به عنوان یک همسایه افغانستان می‌تواند نقش مؤثری در قضایای سیاسی افغانستان ایفا کند. البته که ازبکستان نیز از داشتن روابط خوب با افغانستان می‌تواند از مزایای سیاسی زیادی برخوردار شود. نکته خوشایند این است که هر دو طرف به اهمیت داشتن روابط خود پی برده‌اند. طوری که در سه سال گذشته بیشترین رفت و آمد میان مقامات دو طرف صورت گرفته است. جدا از رفت و آمد در سطح وزراء، ازبکستان تنها کشوری است که بلندپایه‌ترین مقام اجرایی آن یعنی صدراعظم آن کشور از کابل دیدار داشت و از طرف افغانستان نیز هفته پیش بلندپایه‌ترین مقام اجرایی امارت اسلامی به آن کشور سفر انجام داد. سفرهای متقابل مقامات عالی‌رتبه

ازبکستان و امارت اسلامی به کابل و تاشکند می‌تواند به استحکام روابط دو کشور افزوده و در راستای توسعه مناسبات سیاسی، امنیتی و اقتصادی دو کشور همسایه بسیار مفید واقع شود.

اهداف اقتصادی

چنانچه از ترکیب هیئت امارت اسلامی هم مشخص بود اهداف اقتصادی چندمنظوره مقاصد اصلی سفر ملا برادر آخند به ازبکستان بود. در این سفر که ترکیب اصلی آنرا وزرای سکتوری تشکیل می‌داد، اهداف گوناگونی در حوزه تجارت، ترانزیت، انرژی و سرمایه‌گذاری نشانه‌گذاری شده بود که در ادامه این بحث به هر کدام پرداخته می‌شود.

1- در حوزه تجارت

تجارت ازبکستان و افغانستان که از چندین سال به این سو وضعیت رو به رشدی را سپری می‌کند، از موضوعات اساسی است که طرف توجه امارت اسلامی و همچنین دولت ازبکستان قرار گرفته است. آنچه هر دو کشور را تشویق به افزایش و تنوع بخشیدن به تجارت دوجانبه می‌سازد، نوع تولیدات یا عرضه و نیازمندی‌ها یا تقاضای متقابل مارکیت‌های هر دو کشور است. افغانستان به دلیل اینکه یک کشور مصرفی است در جستجوی منابع تولیدی ارزان، با کیفیت و نزدیک است. در این زمینه ازبکستان می‌تواند تقاضای بخش عمده‌ای از نیازمندی‌های مارکیت افغانستان را مرفوع سازد. در زمینه افزایش میزان تجارت دوجانبه در این سفر بالای ایجاد یک منطقه آزاد اقتصادی توافق صورت گرفته است.¹ از جانب دیگر مشکل جدی فراروی تجارت افغانستان عدم موجودیت بیلانس یا توازن تجارتي است. افغانستان از کشورهای دیگر به‌خصوص همسایه‌ها واردات فراوان دارد درحالی‌که میزان صادرات افغانستان به کشورهای دیگر به خصوص همسایه‌ها بسیار پایین است. هرچند که بخش عمده این مشکل به ضعف تولیدی اقتصاد افغانستان بر می‌گردد اما افغانستان می‌تواند کشورهای همسایه را مجاب کند که به آن بخش از تولیدات صادراتی افغانستان امتیاز بیشتری قائل باشند که ظاهراً در سفر هیئت همراه ملا برادر آخند به این مسئله نیز توجه صورت گرفته است. چنانچه نورالدین عزیززی سرپرست وزارت صنعت و تجارت، با اشاره به کاهش صادرات افغانستان به ازبکستان گفته است که در این سفر دو طرف بر ایجاد توازن در دادوستد بازرگانی و تجارت ترجیحی توافق کرده‌اند. به قول او برای تسهیل فعالیت‌های تجاری میان دو کشور در زمینه‌های بانکی، کاهش مالیات بر کالاهای صادراتی افغانستان به ازبکستان و ایجاد مرکزهای تجارت مشترک گفت‌وگو شده است. به قول آقای عزیززی بر اساس موافقت‌نامه ترجیحی تعرفه گمرکی ده قلم کالای افغانستان به صفر می‌رسد و همچنین ده قلم کالا ازبکستان را که مورد نیاز افغانستان است، شامل می‌شود.² علاوه بر این موارد صحبت‌هایی نیز در زمینه‌هایی چون همکاری‌های بانکی، فراهم‌سازی و ساده‌سازی تسهیلات گمرکی

فرامرزی، بهبود دسترسی بازاری برای تاجران افغان در ازبکستان و تسهیل صدور ویزا برای تاجران افغانی و انجام معاملات با استفاده از ارزهای ملی صورت گرفته است.³

2- در حوزه ترانزیت

حوزه ترانزیت از دو جهت برای اقتصاد افغانستان و ازبکستان حیاتی قلمداد می‌شود. جهت اول ایجاد مسیرهای متعدد و معیاری از ضروریات توسعه روابط تجاری و داد و ستد دو کشور است. چنانچه در بحث قبلی روشن شد که ازبکستان و افغانستان خواهان گسترش روابط و افزایش میزان تجارت دوجانبه هستند باید در زمینه ایجاد سهولت‌های ترانزیتی و تامین زیرساخت‌های لازم جهد بیشتری صورت گیرد. اگرچه پل دوستی که دو کشور را از چندین دهه به این سو وصل می‌کند همچنان فعال است اما ایجاب می‌کند که دو کشور زیرساخت‌های بیشتری در زمینه عبور و مرور به یکدیگر ایجاد کنند. البته در کنار ایجاد زیرساخت‌ها فراهم‌سازی سهولت‌ها و تسهیلات اداری در زمینه ضرورت است که قطعاً بخش عمده‌ای از اهداف سفر ملا برادر آخذ را موضوعات مزبور تشکیل می‌داد. بر اساس گزارش‌ها ملا برادر آخذ از مقامات ازبکستانی خواسته است تا در پروژه ساخت تونل دوم سالنگ سرمایه‌گذاری کند؛ مسیری که می‌تواند ضمن افزایش سرعت تجارت دوجانبه میان دو کشور، برای ترانزیت میان آسیای مرکزی و جنوب بسیار مفید واقع شود.⁴

از جهت دیگر ترانزیت در سطح منطقه‌ای نیز برای اقتصاد هر دو کشور نقش حیاتی دارد. ازبکستان به دلیل واقع شدن در خشکی مضاعف نیازمند گذر از افغانستان به کشورهای جنوب آسیا و از طریق آنها به دریای آزاد می‌باشد. همچنین افغانستان برای دسترسی به کشورهای چین، قزاقستان، چین و روسیه نیازمند عبور از یکی از کشورهای همسایه شمالی خود می‌باشد. چنین نیازمندی متقابل ایجاب می‌کند که افغانستان و ازبکستان وارد یک فاز همکاری گسترده در زمینه ترانزیت منطقه شوند. در این زمینه مقدمات کار نیز قبلاً فراهم شده بود اما ملاحظه می‌شود که امارت اسلامی و مقامات ازبکستان تلاش‌های بیشتری در راستای سرعت بخشیدن به چنین پروژه‌ها دارند. نمونه کلان پروژه‌ای که در سطح ترانزیت منطقه‌ای می‌تواند انقلاب ایجاد کند، پروژه ترانس افغان است. این پروژه ازبکستان را با گذار از افغانستان به پاکستان و همین‌طور بنادر آن کشور وصل می‌کند. با وجود این پروژه ترانس افغان با یک مشکل کلانی که مواجه است نوع روابط نه چندان باثبات و مطلوب افغانستان و پاکستان می‌باشد. ظاهراً یکی از محورهای سفر ملا برادر آخذ را تلاش برای یافتن راه‌های بدیل تشکیل می‌دهد. در این زمینه راه بدیلی که بالای آن مذاکره صورت گرفته مسیر شرق- غرب است.⁵ این مسیر ترمز در ازبکستان را به مزار و از آنجا به هرات و از هرات به خواف در ایران و سپس به بنادر ایرانی در جنوب و غرب وصل می‌کند. این پروژه دارای مزایایی بیشتر نسبت به پروژه ترانس افغان می‌باشد. این پروژه می‌تواند زودتر اجرایی شود در حالیکه مشکلات سیاسی نیز به همراه ندارد. از جانب دیگر ایران به‌عنوان طرف سومی و سرمایه‌گذار نیز وجود دارد. به لحاظ عملی هرات با خواف

در ایران از طریق خط ریلی در حال وصل شدن است و ترمز با حیرتان و مزار نیز از طریق خط ریلی وصل شده است. تنها کار مهم و اساسی اتصال مزار با هرات است که ظاهراً در این زمینه توافقاتی صورت گرفته و کار عملی مطالعات تخنیکی آن شروع خواهد شد. با عملی شدن این پروژه ازبکستان به ایران و بالمقابل وصل خواهند شد. البته چشم انداز کلانتری که از این پروژه قابل تصور است این می‌باشد که از طریق این مسیر کل غرب آسیا از طریق ایران و افغانستان به آسیای مرکزی و ورای آن یعنی چین متصل خواهد شد.

3- در حوزه انرژی

حوزه دیگری که از اهداف سفر ملا برادر به ازبکستان بود، حوزه انرژی است. ازبکستان سال‌هاست که بخش عمده‌ای از انرژی افغانستان را تأمین می‌کند. با اینکه ازبکستان در تأمین انرژی افغانستان خوب عمل کرده اما تلاش‌های بیشتری می‌طلبد تا در زمینه‌های چون پایداری و دوامداری تأمین انرژی، نرخ و قیمت و تنوع سازی آن صحبت‌های جدی صورت گیرد. از همینرو یکی از محورهای اصلی مذاکرات سفر ملا برادر را مذاکره بر سر تأمین انرژی به افغانستان تشکیل داده بود. ظاهراً نتایجی که به دست آمده در این زمینه قابل ملاحظه است. اول اینکه احتمالاً افغانستان از ازبکستان تعهدات بیشتری برای تأمین بلا وقفه انرژی گرفته باشد و مهمتر از آن مذاکره بر سر قیمت نرخ انرژی و همینطور پروژه‌هایی که قبلاً روی دست گرفته شده و تحولات اخیر آنها را متوقف کرده است. در این زمینه‌ها ملا برادر آخذ اظهار داشت که در نتیجه گفتگوها با مقام‌های ازبکستانی هزینه پروژه لین انتقال ۵۰۰ کیلوولت را از ۲۵۲ به ۲۲۲ میلیون دالر کاهش داده شد. همچنین اوافزوده در زمینه افزایش برق وارداتی و کاهش هزینه آن نیز توافقاتی صورت گرفته است.^۶

4- در حوزه سرمایه‌گذاری

موضوع سرمایه‌گذاری به عنوان یکی از بخش‌های حیاتی اقتصادی یک کشور محسوب می‌شود. حتی بزرگترین قدرت‌های اقتصادی دنیا نیز نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی می‌باشند. در این زمینه از پالیسی‌های بسیار خوب امارات اسلامی فراخوان سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های گوناگون اقتصادی در افغانستان است. امارت اسلامی با ارائه تضمینات امنیتی و ایجاد سهولت‌های اداری و تخنیکی درهای اقتصاد افغانستان را بر روی سرمایه‌گذاران از تمام کشورها باز گذاشته است. علاوه بر این در سفرهای که مقامات عالی‌رتبه امارت اسلامی به کشورهای دیگر انجام می‌دهند جلب سرمایه‌گذاری یکی از اولویت‌ها است. در سفر ملا برادر آخذ نیز به این موضوع بیشترین تأکید صورت گرفته است و دستاوردهای ملموسی نیز به همراه داشته است. چنانچه از طرف ازبکستان توافقاتی چون ایجاد یک کارخانه سمنت در ولایت سمنگان، سرمایه‌گذاری در زمینه اکتشاف و استخراج نفت و گاز در ولایت فاریاب، ایجاد کارخانه فرآوری دانه کاج و پنبه، مراکز بسته‌بندی، لوجستیک و تعدادی کارخانه‌های تولید مواد غذایی در منطقه آزاد تجاری که قرار است به‌زودی

توسط ازبکستان ساخته شود.⁷ همچنین در این سفر و در دیداری که ملا برادر آخند با تجار افغانی مقیم ازبکستان داشت از آنها دعوت کرده است که در کشور خود سرمایه‌گذاری نمایند و توافق صورت گرفته که تا ۱۰۰ میلیون دالر توسط آنها در افغانستان سرمایه‌گذاری صورت گیرد.⁸

نتیجه‌گیری

یکی از استراتژی‌های کارآمدی که بر فعال بودن دیپلوماسی امارت اسلامی نیز دلالت می‌کند انجام دیدارهای سیاسی- اقتصادی مقامات عالی‌رتبه آن از کشورهای دور و نزدیک می‌باشد. انجام دیدارهای مستقیم از کشورها می‌تواند برای تقویت روابط سیاسی و اقتصادی افغانستان بیشتر از هر ابزار دیگری مفید واقع شود. اگر چه انجام دیدار رسمی از هر کشوری فواید خود را دارد اما انتخاب کشور ازبکستان می‌تواند در شرایط کنونی مزایای بیشتری داشته باشد. دیدار ملا برادر آخند و هیئت همراه اش به لحاظ سیاسی می‌تواند افق‌های تازه سیاسی در روابط دو کشور بگشاید. روابط سطح بالای ازبکستان با افغانستان می‌تواند بر جایگاه افغانستان در معادلات منطقه‌ای در سطح آسیای مرکزی و حتی فراتر از آن مفید واقع شود. اکثر قدرت‌های بزرگ جهانی ازبکستان را به مثابه شریک مهم خود در منطقه آسیای مرکزی حساب می‌کنند که قطعاً نظر مساعد ازبکستان به افغانستان می‌تواند نوع نگاه آنها را نیز در قبال افغانستان مثبت سازد. به لحاظ اقتصادی که محور اصلی سفر ملا برادر آخند و هیئت همراهش را تشکیل می‌داد، حائز اهمیت فراوانی است. با توافقاتی میان مقامات اقتصادی دو کشور در این سفر انجام شد، میزان و سرعت تجارت دوجانبه هر دو کشور بیشتر شده و سهم قابل ملاحظه‌ای در توسعه اقتصادی هر دو کشور ایفا خواهد کرد. به لحاظ ترانزیت این سفر توانست یک دستاورد مهم برای هر دو کشور به ارمغان بیاورد. این سفر توانست علاوه بر مسیر ترانس - افغان که تحت تأثیر مناسبات نامطلوب افغانستان و پاکستان قرار دارد، مسیر سهل‌الوصول تری را تحت احداث قرار دهد. مسیر جدید که مورد توافق هر دو کشور قرار گرفته مسیر شرق- غرب است. مسیر ترمز- مزار که از طریق وصل مزار به هرات و اتصال آن با شبکه هرات- خواف که می‌توان آنرا محور شرق- غرب خواند به لحاظ عملی و تخنیکی و علاقه طرف‌های ذی‌دخل بیشتر قابلیت عملی شدن را دارد. در حوز انرژی که نیاز مبرم افغانستان سفر ملا برادر آخند دارای دستاوردهای ملموس بود. در کوتاه مدت اقتصاد افغانستان می‌تواند از طریق تأمین پایدار و ارزان انرژی همسایه‌ها به رونق برسد. بحث مهم دیگر، سرمایه‌گذاری است. افغانستان به‌عنوان یک کشور غنی از منابع و داشتن فرصت‌های اقتصادی می‌تواند مقصد خوب سرمایه‌گذاری باشد. در این پالیسی قابل ستایش که از طرف امارت اسلامی وجود دارد، می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های خارجی و داخلی را جلب و جذب کند اما سفرهای رسمی مقامات کشور برای تشویق کشورهای خارجی و سرمایه‌گذاران نیز بسیار مفیدتر واقع می‌شود.

پیشنهادات

با توجه به مباحثی که انجام شد پیشنهادات ذیل قابل ارائه است:

1. با توجه به توافقات سفر ملا برادر آخند لازم است که دستگاه‌های اجرایی کشور نیز برای عملی شدن آنها کمیته‌های ویژه ایجاد نمایند؛
2. نیاز است در زمینه تجارت افغانستان به زمینه‌هایی که به صادرات افغانستان کمک می‌کند بیشتر توجه صورت گیرد.
3. ترانزیت به‌عنوان شاه‌رگ حیاتی اقتصاد کشور نیز نیازمند توجه است؛ بناء تلاش صورت گیرد تا در داخل کشور سرمایه‌گذاری بیشتری بالای زیر ساخت‌های مواصلاتی انجام شود؛
4. در زمینه سرمایه‌گذاری‌ها تلاش برای جذب صنایع و تکنالوژی صورت گیرد؛
5. ازبکستان کشوری با تجربه در زمینه استفاده از زراعت مکانیزه است؛ امارت اسلامی باید توافقات بیشتری با آن کشور در زمینه به اشتراک گذاشتن آن تجربیات نماید.

منابع

1. سایت خبری وطن. «ازبکستان در نظر دارد منطقه آزاد اقتصادی در مرز با افغانستان ایجاد کند» تاریخ نشر ۲۰۲۵/۲/۲۳ قابل دسترسی:
<https://watan24.com/%d8%a7%d8%b2%d8%a8%db%8c%da%9%d8%b3%d8%aa%d8%a7%d9%86-%d8%af%d8%b1-%d9%86%d8%b8%d8%b1-%d8%af%d8%a7%d8%b1%d8%af-%d9%85%d9%86%d8%b7%d9%82%d9%87-%d8%a2%d8%b2%d8%a7%d8%af-%d8%a7%d9%82%d8%aa%d8%b5%d8%a7/>
2. آژانس خبری پامیر. «برادر: سفر به ازبکستان دست‌آوردهای خوب داشت» تاریخ نشر ۱۴۰۳/۱۲/۶ قابل دسترسی:
<https://pamiragency.com/2025/02/%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8%AF%D8%B1-%D8%B3%D9%81%D8%B1-%D8%A8%D9%87-%D8%A7%D8%B2%D8%A8%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D8%A2%D9%88%D8%B1%D8%AF%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%AE%D9%88/>
3. خبرگزاری اقتصادی ایران. «درخواست افغانستان برای تسریع در طرح افغان-ترانس» تاریخ نشر ۱۴۰۳/۱۲/۵ قابل دسترسی:
<https://econews.ir/fa/content/3930356>
4. خبرگزاری تسنیم. «اتصال ازبکستان به چین و ایران، محور گفتگوهای ملا برادر» تاریخ نشر ۱۴۰۳/۱۲/۵ قابل دسترسی:
<https://www.tasnimnews.com/fa/news/1403/12/05/3263393/%D8%A7%D8%AA%D8%B5%D8%A7%D9%84-%D8%A7%D8%B2%D8%A8%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%A8%D9%87-%DA%86%DB%8C%D9%86-%D9%88-%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9%86-%D9%85%D8%AD%D9%88%D8%B1-%DA%AF%D9%81%D8%AA%DA%AF%D9%88%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D9%84%D8%A7-%D8%A8%D8%B1%D8%A7%D8%AF%D8%B1>
5. همان
6. خبرگزاری افق. «ملا برادر در تاشکند؛ برق وارداتی ازبکستان ارزان‌تر شد» تاریخ نشر ۱۴۰۳/۱۲/۵ قابل دسترسی:
<https://ufuqnews.com/archives/251780>
7. خبرگزاری ایرنا. «گسترش همکاری‌های اقتصادی؛ محور دیدار مقام‌های ازبکستان و طالبان» تاریخ نشر ۱۴۰۳/۱۲/۴ قابل دسترسی:
<https://www.irna.ir/news/85759114/%DA%AF%D8%B3%D8%AA%D8%B1%D8%B4-%D9%87%D9%85%DA%A9%D8%A7%D8%B1%DB%8C-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%A7%D9%82%D8%AA%D8%B5%D8%A7%D8%AF%DB%8C-%D9%85%D8%AD%D9%88%D8%B1-%D8%AF%DB%8C%D8%AF%D8%A7%D8%B1-%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%85-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%A7%D8%B2%D8%A8%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D9%88-%D8%B7%D8%A7%D9%84%D8%A8%D8%A7%D9%86>
8. سایت رادیو تلویزیون ملی. «دیدار ملا عبدالغنی برادر آخوند با سرمایه‌گذاران و تاجران افغان مقیم ازبکستان» تاریخ نشر ۲۰۲۵/۲/۲۳ قابل دسترسی <https://rta.af/fa/article7493>

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی یک نهاد مطالعاتی غیردولتی و غیرانتفاعی می باشد که در سال ۱۳۸۸ خورشیدی در شهر کابل بنیان نهاده شده است. این مرکز از طریق پژوهش های دقیق و بی طرفانه خویش به منظور ارزیابی و غنامندی پالیسی ها در افغانستان و منطقه فعالیت می کند.

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrsaf.org

وب سایت: www.csrsaf.org

 : +93780618000

تماس: +۹۳۷۸۰۶۱۸۰۰۰

www.csrsaf.org

info@csrsaf.org